

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Václava Štencle v právní věci žalobkyně: **Ing. M. D.**, zastoupená JUDr. Bc. Jiřím Trnkou, Ph.D., advokátem, sídlem V. Talicha 1807/14, České Budějovice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2024, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 11. 2025, č. j. 66 Ad 1/2024-86,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně dne 22. 4. 2024 požádala o zvýšení invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Podle posudku ze dne 6. 6. 2024 byla žalobkyně shledána invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť v důsledku duševního onemocnění došlo k poklesu její pracovní schopnosti o 60 %. Onemocnění žalobkyně (smíšená anxiosně depresivní porucha, postupně s depresivní symptomatikou převažující nad úzkostí) byla podřazena pod položku 4d kapitoly V přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Žalovaná proto dle § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, rozhodnutím ze dne 18. 6. 2024, č. j. X, zvýšila žalobkyni od data 22. 4. 2024 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí uplatnila námitky. Nadále požadovala zvýšení na třetí stupeň. V námitkovém řízení byl vypracován posudek (ze dne 29. 9. 2024), který potvrdil pokles pracovní schopnosti žalobkyně o 60 %. Žalovaná rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení námitky zamítla a rozhodnutí ze dne 18. 6. 2024 potvrdila.

[2] Žalobkyně se proti rozhodnutí žalované bránila žalobou. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“) České Budějovice v posudku

ze dne 25. 2. 2025 shledala rozpor mezi diagnostickými závěry ošetřujícího psychiatra žalobkyně a nálezem zjištěným při jednání komise. Dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně činí pouze 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně. Jelikož se závěry posudkové komise MPSV výrazně odchylovaly od posudkových závěrů učiněných ve správním řízení, zadal krajský soud vypracování srovnávacího posudku. Posudková komise MPSV Praha dne 20. 8. 2025 vyšetřila žalobkyni za přítomnosti psychiatra a vyžádala kompletní zdravotní dokumentaci ošetřujícího psychiatra žalobkyně, kterou posudková komise MPSV České Budějovice neměla k dispozici. V posudku ze dne 25. 9. 2025 podřadila duševní onemocnění žalobkyně pod položku 4c kapitoly V přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. S ohledem na prozatím nedostatečnou odpověď na zavedenou léčbu a pro prohlubující se sociální izolaci komise stanovila pokles pracovní schopnosti žalobkyně na 45 %, který byl dále navýšen o 5 % s ohledem na dosažené vzdělání a vykonávané profese žalobkyně s nároky na duševní funkce. Posudková komise MPSV Praha tak dospěla k závěru, že u žalobkyně došlo k poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně.

[3] Krajský soud považoval srovnávací posudek za kompletní a nejvíce přesvědčivý ze všech vypracovaných posudků. Dle krajského soudu posudková komise vycházela z kompletní zdravotnické dokumentace a z osobního vyšetření žalobkyně za účasti psychiatra. Krajský soud považoval posudek za logický, přesvědčivý a úplný. Posudková komise MPSV Praha dostatečně vysvětlila, proč se její závěry liší od závěrů posudkové komise MPSV České Budějovice. Žalobkyní požadovaný vyšší stupeň invalidity nebyl v době hodnocení dosažen, léčenou depresi nebylo možné považovat za léčebně rezistentní, nedošlo-li dosud k využití všech možností léčby. Bylo rovněž přihlédnuto k tomu, že žalobkyně zvládá péči o sebe a svou nemocnou matku, nebyl tedy prokázán podstatně omezený výkon většiny denních aktivit. Závěr žalované o zvýšení invalidního důchodu žalobkyně tedy dle krajského soudu odpovídal posudkovým zjištěním a závěrům.

[4] K dílčím námitkám krajský soud doplnil, že v daném případě nemohla vést další onemocnění žalobkyně k tomu, že by se jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti sčítaly. Mohlo dojít pouze k navýšení poklesu pracovní schopnosti, a to maximálně o 10 %. Posudková komise MPSV Praha pokles pracovní schopnosti žalobkyně navýšila o 5 %, k dalšímu navýšení neshledala důvody a tento svůj závěr řádně odůvodnila. Pokud žalobkyně rozporovala pracovní doporučení obsažená ve srovnávacím posudku, krajský soud uvedl, že se jednalo o doporučení, která žalobkyni nezavazovala.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť se v něm krajský soud nedostatečně vypořádal s námitkami směřujícími proti úplnosti a přesvědčivosti srovnávacího posudku. Krajský soud uvedl, že posudek považuje za úplný a přesvědčivý, nezabýval se však namítanými rozpory mezi posudky posudkových komisí MPSV České Budějovice a Praha. Krajský soud proto nemohl bez dostatečného odůvodnění upřednostnit jeden odborný posudek před jiným a převzít jeho závěry. Stěžovatelka proto požadovala vypracování dalšího srovnávacího posudku. To však krajský soud odmítl s odůvodněním, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně. S tím stěžovatelka nesouhlasí.

pokračování

[6] Stěžovatelka rovněž rozporovala závěr o míře poklesu pracovní schopnosti. Navýšení o 5 % považuje za nedostatečné s přihlédnutím k dřívějšímu profesnímu uplatnění. Stěžovatelka opětovně zpochybnila také doporučení srovnávacího posudku stran možného pracovního uplatnění. Uvedla, že nemůže pracovat v administrativě či na zkrácený (poloviční) úvazek, neboť trpí sociální fobií a izolací. Doporučení spočívající v možnosti nalézt uplatnění v chráněné dílně je pak pro stěžovatelku nepřijatelné s ohledem na dřívější profesní působení.

[7] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a uplatní se na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[10] Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise MPSV jsou oprávněny nejen k celkovému přezkoumání zdravotního stavu, ale též k posouzení poklesu pracovní schopnosti a zaujetí posudkových závěrů o invaliditě a jejím stupni, jakož i jejím vzniku, trvání nebo zániku. Správní soud poté ověřuje, zda posudek posudkové komise je úplný a přesvědčivý. K posouzení odborných medicínských otázek nemá soud potřebné odborné znalosti (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, nebo ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013-22).

[11] Krajský soud postupoval v souladu s výše uvedenou judikaturou. V řízení zadal vypracování posudku posudkovou komisí MPSV České Budějovice, která dospěla k závěru, že stěžovatelčin zdravotní stav odpovídá invaliditě prvního stupně. Posudková komise ovšem neměla k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci (chyběla dokumentace od stěžovatelčina ošetřujícího psychiatra), krajský soud proto zadal vypracování posudku srovnávacího. Posudková komise MPSV Praha již měla k dispozici kompletní zdravotnickou dokumentaci stěžovatelky, kterou také osobně vyšetřil lékař posudkové komise z oboru psychiatrie. Komise řádně odůvodnila, že stěžovatelčino onemocnění považuje za závažné a odpovídá invaliditě druhého stupně, nikoli stupně třetího. Krajský soud považoval

srovnávací posudek za přesvědčivý, aktuální a úplný. Posudková komise své závěry podrobně a logicky odůvodnila. Krajský soud proto správně nepřistoupil k zadání vypracování dalšího posudku s odůvodněním, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn.

[12] Krajský soud se nedopustil pochybení ani při hodnocení přesvědčivosti a úplnosti posudku a své úvahy v napadeném rozsudku řádně odůvodnil. Odůvodnění napadeného rozsudku odpovídá judikatuře vztahující se k otázce nepřezkoumatelnosti vydaných soudních rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52).

[13] Krajský soud rovněž vysvětlil, z jakých důvodů považoval za rozhodující srovnávací posudek posudkové komise MPSV Praha, a proč nedošlo k pochybení ani stran navýšení poklesu pracovní schopnosti o 5 %. Nejvyšší správní soud pouze doplňuje, že závěry srovnávacího posudku odpovídají též závěrům posudků žalované, které shodně hodnotily stěžovatelčin zdravotní stav jako invaliditu druhého stupně. Pokud se jedná o doporučení posudkové komise k možnému pracovnímu uplatnění stěžovatelky, krajský soud správně uvedl, že se jednalo o nezávazná doporučení, která nebyla pro posouzení stupně invalidity určující.

[14] Nejvyšší správní soud závěrem podotýká, že nikterak nesnižuje míru obtíží, které stěžovatelce její onemocnění působí. Z posudkových závěrů také plyne, že zdravotní stav stěžovatelky má tendenci se v čase spíše zhoršovat, byť prozatím nevyčerpala všechny léčebné možnosti. Dojde-li tedy v budoucnu u stěžovatelky ke zhoršení jejího zdravotního stavu, anebo naopak k jeho zlepšení, může to opět vést ke změně stupně invalidity.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Z důvodů uvedených výše Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. dubna 2026

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu

